

Projekty współpracy ponadnarodowej – jak należy rozumieć „współpracę pomiędzy sieciami instytucji” – wyjaśnienie Krajowej Instytucji Wspomagającej

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie wdrażania Projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL*, możliwe są trzy formy współpracy ponadnarodowej. Obok współpracy pomiędzy projektami i tzw. twinningiem, mamy do czynienia z tzw. współpracą pomiędzy sieciami instytucji. Powyższe Wytyczne wskazują, iż **„współpraca pomiędzy sieciami instytucji działającymi w zbliżonych obszarach, np. projekty realizowane w partnerstwie, nawiązujące współpracę ponadnarodową z instytucjami działającymi w partnerstwie lub w sieci organizacji i instytucji lub współpraca nawiązana przez polskiego projektodawcę, nieskładającego Projektu w partnerstwie krajowym, ale działającego w sieci organizacji o wspólnych interesach, z podmiotem zagranicznym działającym w podobnej grupie organizacji w swoim kraju pochodzenia.**

Za tworzeniem współpracy pomiędzy sieciami instytucji przemawiają konkretne korzyści, jakie mogą płynąć ze współpracy, w szczególności ponadnarodowej, a mianowicie:

- zwiększenie pozycji negocjacyjnej m. in. przy ubieganiu się o dofinansowanie Projektów: większe, bardziej zróżnicowane i wzajemnie uzupełniające się zasoby, wspólne doświadczenie, praktyka, zatem wyższe szanse na uzyskanie grantu, a w konsekwencji, możliwość wdrożenia lepszych jakościowo projektów;
- wsparcie i wymiana doświadczeń: sieć oferuje możliwość otrzymania wsparcia we wszelkich działaniach związanych np. z realizacją określonego tematu, w zakresie pomocy w nawiązywaniu kontaktów, czy poznawania idei i doświadczenia innych członków lub też wspólnych poszukiwań odpowiedzi na pytania pozostające do tej pory bez odpowiedzi i trudne do rozwiązania dla pojedynczej organizacji.
- poszerzenie zakresu tematycznego dotyczącego inspiracji i synergii, które mogą powstać w efekcie spotkań osób mających różny punkty widzenia i odniesienia na ten sam temat, a ich zasięg (dzięki zazwyczaj otwartemu charakterowi sieci) jest nieograniczony;
- wspólna realizacja projektów: różnorodność zainteresowań oraz nastawienie "win-win" zaowocować może całkowicie nowatorskimi w swoich założeniach projektami lub projektami składającymi się z najlepszych, już wypróbowanych założeń. Członkowie sieci otrzymają wsparcie przy rozwijaniu koncepcji, przy składaniu wniosku o dofinansowanie, a także przy realizacji projektu. Jest to szansa, w szczególności dla tych członków sieci, którzy pracują w pojedynkę i po pierwsze, mogą nie mieć odwagi na samodzielne rozpoczęcie projektu, po drugie, ich potencjał i zasoby mogą być niewystarczające do realizacji danego przedsięwzięcia, co przekłada się na realne szanse uzyskania w pojedynkę grantu na większe lub trudniejsze projekty do jakich zaliczamy projekty współpracy ponadnarodowej. Sieć daje możliwość współpracy z bardziej doświadczonymi instytucjami, co ma szczególne znaczenie przy projektach realizowanych z partnerami współpracy ponadnarodowej;
- bardziej elastyczna organizacja pracy i lepsze (efektywniejsze) wykorzystanie posiadanych zasobów, co powinno podnieść jakość zarządzania projektami i przełożyć się na osiągnięte rezultaty;
- zwiększona widoczność marki, poprawa wizerunku instytucji: wspólna prezentacja projektów, wydarzeń i publikacji, a także organizacja wspólnych konferencji jest bardzo pomocna w przyciągnięciu większej uwagi szerszej opinii publicznej na arenie krajowej i międzynarodowej do instytucji i problemów jakimi się zajmuje.

Tworzenie sieci współpracujących instytucji może spowodować wzrost konkurencyjności instytucji wnosząc, poza osobistymi, pragmatycznymi korzyściami, także wkład w rozwój jakości rozwiązywania problemów, które są podejmowane w trakcie realizacji projektów. Sieć współpracy jest także niezmiernie pomocna w ukształtowaniu wspólnej grupy instytucji i ludzi działających na rzecz upowszechniania w społeczeństwie metod rozwiązywania problemów, a zatem może być z powodzeniem stosowana jako narzędzie wykorzystywane do mainstreamingu wypracowanych rezultatów/produktów.

Czym zatem jest współpraca pomiędzy sieciami instytucji?

Współpracę pomiędzy sieciami instytucji możemy zdefiniować jako specyficzną formę, często nieformalnych, powiązań pomiędzy różnymi aktorami (gospodarczymi, społecznymi, instytucjonalnymi), zbliżonymi (co nie zawsze oznacza tożsamy) obszarowo, opartą na współzależnościach, kooperacji i zaufaniu, która może, lecz nie musi być, skoncentrowana przestrzennie. Sieć współpracujących instytucji nie jest typową grupą roboczą powołaną do realizacji określonego zadania, w których członkostwo zobowiązuje jej uczestników do podjęcia współpracy w określonym celu. Sieć instytucji jest grupą organizacji wraz z działającymi w nich ludźmi, chętnych do współpracy ze sobą, bez podejmowania z góry konkretnych zobowiązań, w określonym czasie i przestrzeni. Oczekiwania wobec członków sieci można by określić jako w pełni dobrowolne zobowiązanie się do pełnej poszanowania współpracy, pomimo tego, iż na co dzień instytucje te mogą czasami stanowić dla siebie konkurencję. To, ile korzyści z członkostwa w sieci instytucji wyniknie dla jej członków, zależy bezpośrednio od ich chęci i osobistego zaangażowania we współpracę.

Rodzaje współpracy pomiędzy sieciami instytucji

Dokumenty programowania nie określają precyzyjnie, czym jest "sieć współpracy" i w jaki sposób „sieć” powinna znaleźć odzwierciedlenie w projekcie, czyli jak we wniosku o dofinansowanie należy dokonywać jej opisu oraz jej wpływu na realizację projektu. W związku z tym, iż Wytyczne... dają szereg opcji w tym zakresie (nie jest to katalog zamknięty) KIW rekomenduje stosowanie możliwie najbardziej elastycznego podejścia. Każdorazowo opis współpracy należy dostosować do charakteru i specyfiki danego projektu, w taki sposób, aby poza literalnym wskazaniem w pkt 3.7 wniosku o dofinansowanie danej formy współpracy, projektodawca wykazał gdzie i w jaki sposób, wskazana przez niego sieć współpracy, wpływa na realizację celów/założeń projektu, osiągane rezultaty i wypracowane produkty. Takie podejście umożliwi dokonanie rzetelnej oceny i potwierdzenie, że wybrana forma współpracy jest właściwa dla tego konkretnego Projektu, zatem wnosi określoną wartość dodaną. Z wymienionego w Wytycznych... katalogu możliwe jest wskazanie wielu kombinacji **współpracy pomiędzy sieciami instytucji**, których przykłady zaprezentowane są w poniższej tabeli.

Tabela 1 – Przykładowe rodzaje **współpracy pomiędzy sieciami instytucji działającymi w zbliżonych obszarach**

Współpraca pomiędzy sieciami instytucji działającymi w zbliżonych obszarach	
Polski projektodawca	Projektodawca Ponadnarodowy
Partnerstwo krajowe	Partnerstwo krajowe
Partnerstwo krajowe	Sieć instytucji/organizacji zagranicznych o wspólnych interesach w podobnych obszarach
Sieć instytucji/organizacji krajowych o wspólnych interesach w podobnych obszarach	Partnerstwo krajowe
Sieć instytucji/organizacji krajowych o wspólnych interesach w podobnych obszarach	Sieć instytucji/organizacji krajowych o wspólnych interesach w podobnych obszarach
Sieć instytucji/organizacji krajowych o wspólnych interesach w podobnych obszarach	Pojedynczy projektodawca (nieskładający Projekt w partnerstwie krajowym) ale w jakiejś sieci instytucji)
Pojedynczy projektodawca w Polsce (nieskładający Projekt w partnerstwie krajowym), ale w sieci instytucji	Partnerstwo krajowe
Pojedynczy projektodawca w Polsce (nieskładający Projekt w partnerstwie krajowym), ale w sieci instytucji	Sieć instytucji/organizacji zagranicznych o wspólnych interesach w podobnych obszarach

Przykłady sieci współpracy instytucji:

1. „Sieci współpracy IP PO KL województw: pomorskiego, łódzkiego, warmińsko - mazurskiego, kujawsko - pomorskiego i śląskiego w zakresie tworzenia regionalnych strategii wykorzystania środków PO KL"- projekt realizowany przez Samorząd Województwa Pomorskiego i Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego i Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego (http://www.mojregion.eu/program-operacyjny-kapital-ludzki/menu-c/grant---sieci-ip/czytaj/items/Sieci_wsp%C3%B3lpracy_IP_PO_KL_wojew%C3%B3dztw_pomorskiego_%C5%82%C3%B3dzkiego_warmi%C5%84sko_mazurskiego_kujawsko_pomorskiego_i_%C5%9B%C4%85skiego_w_zak.html).
2. Partnerska sieci współpracy i wymiany doświadczeń dotyczących interwencji w ramach PO Kapitał Ludzki wspierających realizację Regionalnych Strategii Innowacji INTREGRISET", realizowanych w ramach grantu Pomocy Technicznej PO KL wspólnie przez Instytucje Pośredniczące PO KL – Urząd Marszałkowski w Łodzi (koordynator grantu), Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego we współpracy z partnerami społeczno-gospodarczymi z regionów - http://www.pokl.lodzkie.pl/wps/wcm/connect/758858004a47e47da6e5e7f2303f4368/240212_CALOSC_PUBLIKACJA_SIECI.pdf?MOD=AJPERES
3. Sieć współpracy na rzecz zarządzania konfliktem w nauce, dydaktyce i praktyce – gdzie członkami są m. in. Instytut Zarządzania Konfliktem) przy katedrze prawa na Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą wraz z Center for Peace Mediation we współpracy z Humboldt-Viadrina School of Governance, Komfort Dialogu - wrocławskie centrum mediacji, Mediationsstelle in der Grenzregion Frankfurt (Oder) / Słubice e.V. (Stowarzyszenie "Poradnia mediacyjna w regionie nadgranicznym Frankfurt nad Odrą / Słubice") - wspólny

projekt uniwersytetu i miasta Frankfurt nad Odrą i wielu innych (więcej informacji na stronie: http://www.europa-uni.de/pl/struktur/zse/projekte/Viadrina_KonNe_c_t/inhaltliche_ziele/index.html)

4. Sieci współpracy w zakresie poradnictwa zawodowego na różnych poziomach:
 - a. Sieć współpracy lokalnej np. Mobilne Centra Informacji Zawodowej, lokalna aktywność PUPów, aktywność Gminnych Centrów Informacji;
 - b. Sieć współpracy regionalnej np. województwo podlaskie (www.osrodekikariery.wsap.edu.pl), województwo dolnośląskie, województwo śląskie - *Rybnicka Platforma Poradnictwa Zawodowego*, województwo warmińsko-mazurskie - *Warmińsko-Mazurski Pakt na Rzecz Doskonalenia Poradnictwa Zawodów, itp.*;
 - c. Sieć współpracy ogólnopolskiej np. Urzędy Pracy i inne instytucje rynku pracy, NGOs, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Ośrodki akademickie, itp.

Powyższe stanowisko to wyłącznie podejście prezentowane przez KIW i nie stanowi ono interpretacji IZ do Wytycznych w tym zakresie. Wyjaśnienie ma wyłącznie na celu zaprezentowanie stanowiska KIW, co w konsekwencji ma ułatwić projektodawcom zrozumienie tego pojęcia i przyczynić się do wykorzystania go także w praktyce.